

Indivīds un sabiedrība Viduslaiku vēsturē

<ul style="list-style-type: none">• Agrajos viduslaikos pastāvēja trīs atšķirīgas sabiedrības:<ul style="list-style-type: none">➤ Eiropā – Barbaru sabiedrība un Bizantijas sabiedrība (Kristietība)➤ Tuvajos Austrumos - Musulmaņu sabiedrība (Islams)
<ul style="list-style-type: none">• Viduslaiku sabiedrībai bija no mūsdienām atšķirīga vērtību sistēma un uzvedības normas, kas bija pakļautas kristietības ideoloģijai un attiecīgajai kārtai
<ul style="list-style-type: none">• zemes dzīvei bija mazsvarīga nozīme, jo tā bija laicīga, bet dvēsele - mūžīga
<ul style="list-style-type: none">• iedzīvotāju zemais izglītības līmenis un izglītības sistēmas atkarība no baznīcas radīja aizspriedumus pret zinātnes un tehnikas sasniegumiem
<ul style="list-style-type: none">• viduslaikos nenovērtēja cilvēku kā personību, bet orientējās uz kolektīvu
<ul style="list-style-type: none">• katram cilvēkam sabiedrībā bija noteikta vieta, ko katrs apzinājās no dzimšanas brīža un necentās to mainīt
<ul style="list-style-type: none">• piederība kārtai noteica personas tiesības, nodarbošanos, apģērbu, ēdienu un valodu
<ul style="list-style-type: none">• tradicionāli viduslaiku sabiedrību iedalā trīs kārtās:
<ul style="list-style-type: none">➤ Garīdzniecība – oratores, augstākā kārta, kuras galvenais uzdevums bija lūgt Dievu par visu sabiedrību un pildīt starpnieku funkcijas starp Dievu un cilvēkiem
<ul style="list-style-type: none">• 4.gs. kristietība bija kļuvusi par oficiālo reliģiju Eiropā un izveidojās Katoļu baznīcas struktūra
<ul style="list-style-type: none">• Katoļu baznīcas augstākā amatpersona – pāvests
<ul style="list-style-type: none">• dievkalpojumi notika latīņu valodā
<ul style="list-style-type: none">• garīdznieki bija izglītotākā sabiedrības daļa
<ul style="list-style-type: none">• kristietības pirmsākumos tika sludināts askētisks dzīvesveids un pieticība
<ul style="list-style-type: none">• izveidojās pirmie mūku klosteri – benediktiešu, franciskāņu, dominikāņu u.c.
<ul style="list-style-type: none">• mūki atteicās no laicīgās dzīves, laulības, īpašumiem un veltīja savu dzīvi Dievam
<ul style="list-style-type: none">• pakāpeniski palielinājās Katoļu baznīcas un pāvesta ietekme politiskajā, ekonomiskajā, militārajā, sociālajā un kultūras dzīvē
<ul style="list-style-type: none">• Katoļu baznīca kļuva par lielu zemju un bagātību īpašnieci
<ul style="list-style-type: none">• 1054.g. – no Katoļu baznīcas atdalījās Pareizticīgo baznīca
<ul style="list-style-type: none">• šo šķelšanos sauc par Lielo shizmu
<ul style="list-style-type: none">➤ Brunniecība – bellatores, kārta, kuras uzdevums bija karot
<ul style="list-style-type: none">• pastāvēja senjora – vasaļa attiecības
<ul style="list-style-type: none">• senjors – lielu zemju īpašnieks
<ul style="list-style-type: none">• vasalis – bruņinieks, kurš zvēr uzticību senjoram un iegūst lietošanā lēni
<ul style="list-style-type: none">• lēnis – zemes īpašums
<ul style="list-style-type: none">• karalis nebija absolūts valdnieks, viņa varu ierobežoja Katoļu baznīca un vasaļi

➤ Zemniecība – laboratores, kārtā, kuras uzdevums bija strādāt
• šajā kārtā bija zemnieki, amatnieki, tirgotāji
• laukos pakāpeniski izveidojās dzimtbūšana – zemnieku atkarība no muižnieka
• atkarīgais zemnieks nedrīkstēja atstāt muižnieka īpašumu
• zemniekiem bija jāmaksā nodevas, jāpilda karadienests un klaušas – bezmaksas darbs muižnieka labā – 32 – 36 dienas gadā
• viduslaiku pilsētas bija izveidojušās pie tirdzniecības ceļiem vai bruņinieku pilīm
• pilsētās dzīvoja amatnieki un tirgotāji
• katrai pilsētai bija sava pašpārvalde – rāte
• pilsētu iedzīvotāji dalījās vairākās sociālās grupās :
➤ patricieši – augšslānis
➤ namnieki – vidusslānis
➤ nepilntiesīgie – zemākais slānis
• pilsētas bija tirdzniecības centri, kas kontrolēja preču plūsmu
• tirgotāji nopelnīja pildot starpnieku funkcijas
• lai aizsargātu savas intereses, tirgotāji un amatnieki veidoja apvienības – ģildes

Kādas kārtas parādītas attēlos A, B un C?

A

B

C